Europeiska unionens
officiella tidning

SV
L-serien

2025/2254

7.11.2025

RÅDETS BESLUT (EU) 2025/2254

av den 27 oktober 2025

om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 148.2,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande ([1]),

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ([2]),

efter att ha hört Regionkommittén,

med beaktande av sysselsättningskommitténs yttrande ([3]), och

av följande skäl:

(1) Enligt artikel 145 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) ska medlemsstaterna och unionen arbeta för att utveckla en samordnad sysselsättningsstrategi och särskilt för att främja kvalificerad, utbildad och anpassningsbar arbetskraft och arbetsmarknader som är inkluderande, resilienta, framtidsinriktade och kan reagera snabbt på ekonomiska förändringar, i syfte att uppnå målen att ha en välavvägd ekonomisk tillväxt, full sysselsättning och sociala framsteg samt en hög miljöskyddsnivå och en bättre miljö, enligt artikel 3 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget). I linje med artikel 146.2 i EUF-fördraget ska medlemsstaterna betrakta främjande av sysselsättning som en fråga av gemensamt intresse och inom rådet samordna sina åtgärder i detta hänseende.

(2) Enligt artikel 3 i EU-fördraget ska unionen bekämpa social utestängning och diskriminering, främja social rättvisa och socialt skydd, jämställdhet mellan kvinnor och män, solidaritet mellan generationerna och skydd av barnets rättigheter. Enligt artikel 9 i EUF-fördraget ska unionen vid fastställandet och genomförandet av sin politik och verksamhet beakta de krav som är förknippade med främjandet av hög sysselsättning, garantier för ett fullgott socialt skydd, kampen mot social utestängning samt en hög utbildningsnivå och en hög hälsoskyddsnivå för människor.

(3) Unionen har utarbetat och genomfört instrument för samordning av den ekonomiska politiken och sysselsättningspolitiken. Som en del av dessa instrument utgör riktlinjerna för medlemsstaternas sysselsättningspolitik (*sysselsättningsriktlinjerna*) i bilagan till rådets beslut (EU) 2024/3134 ([4]) tillsammans med de allmänna riktlinjer för medlemsstaternas och unionens ekonomiska politik som fastställs i rådets rekommendation (EU) 2015/1184 ([5]) de integrerade riktlinjerna. Sysselsättningsriktlinjerna ska fungera som vägledning vid genomförandet av politiken i medlemsstaterna och i unionen och avspeglar det ömsesidiga beroendet mellan medlemsstaterna. Den samordnade politik och de samordnade reformer på unionsnivå och nationell nivå som blir resultatet utgör en lämplig övergripande och hållbar blandning av ekonomisk politik, sysselsättningspolitik och socialpolitik som bör få positiva spridningseffekter för arbetsmarknaderna och samhället i stort, stärka den ekonomiska och sociala resiliensen och effektivt hantera utmaningar på medellång och lång sikt, inbegripet behovet av att stärka konkurrenskraften, osäkerheten kring den globala handelspolitiken samt effekterna av Rysslands anfallskrig mot Ukraina och det bredare geopolitiska läget.

([1]) Yttrande av den 8 oktober 2025.
([2]) Yttrande av den 18 september 2025.
([3]) Yttrande av den 8 juli 2025.
([4]) Rådets beslut (EU) 2024/3134 av den 2 december 2024 om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik (EUT L, 2024/3134, 13.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/3134/oj).
([5]) Rådets rekommendation (EU) 2015/1184 av den 14 juli 2015 om allmänna riktlinjer för medlemsstaternas och Europeiska unionens ekonomiska politik (EUT L 192, 18.7.2015, s. 27, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2015/1184/oj).

(4) För att öka de ekonomiska och sociala framstegen och den uppåtgående konvergensen, stödja den gröna och den digitala omställningen, stärka unionens industriella bas, produktivitet och konkurrenskraft, hantera de demokratiska utmaningarna samt uppnå inkluderande och resilienta arbetsmarknader i unionen bör medlemsstaterna åtgärda arbetskrafts- och kompetensbristen samt främja arbetstillfällen av hög kvalitet och inkluderande utbildning av god kvalitet för alla i linje med kommissionens meddelande av den 5 mars 2025 med titeln *kompetensunionen*, med särskilt fokus på att förbättra grundläggande färdigheter på grundval av handlingsplanen för grundläggande kompetens, och arbetsmarknadsrelevanta färdigheter, inbegripet digitala och gröna färdigheter, särskilt bland studenter och vuxna som har sämre förutsättningar. Medlemsstaterna bör också främja utbildning inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik i linje med den strategiska planen för utbildning inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik, stärka framtidsorienterad yrkesutbildning, med ett särskilt fokus på att locka fler kvinnor och flickor till naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik, och livslång kompetenshöjning och omskolning, sträva efter inkluderande utbildningssystem samt verka för en ändamålsenlig aktiv arbetsmarknadspolitik och förbättrade arbetsvillkor och karriärmöjligheter, samtidigt som arbetsmarknadsparternas roll och oberoende respekteras. Såsom anges i rådets rekommendation av den 16 juni 2022 ([6]) kan en systematisk integrering av utbildningsdimensionen i annan politik som rör den gröna omställningen i ett livslångt perspektiv stödja genomförandet av denna politik. Att stärka dessa delar är av särskild vikt för de mindre utvecklade, avlägsna områdena och de yttersta randområdena i unionen där behoven är störst. Brister kan åtgärdas ytterligare genom att förbättra rättvis rörlighet för arbetstagare och inlärare i unionen samt genom att locka och behålla talanger från länder utanför unionen. Kopplingarna mellan utbildningssystemen och arbetsmarknaden bör stärkas, och färdigheter, kunskaper och kompetenser som förvärvats genom icke-formellt och informellt lärande bör valideras och erkännas.

(5) Sysselsättningsriktlinjerna överensstämmer med unionens nya ram för ekonomisk styrning som trädde i kraft den 30 april 2024 ([7]) och med befintlig unionslagstiftning och olika unionsinitiativ, inbegripet rådets rekommendationer av den 14 juni 2021 ([8]), den 29. november 2021 ([9]), den 5 april 2022 ([10]), den 16 juni 2022 ([11]), den 28. november 2022 ([12]), den 8. december 2022 ([13]), den 30 januari 2023 ([14]), den 12 juni 2023 ([15]) och den 27 november 2023 ([16]), kommissionens rekommendation (EU) 2021/402 ([17]), rådets resolution av den 26 februari 2021 ([18]), kommissionens meddelanden av den 9 december 2021 om att bygga upp en ekonomi som fungerar för människor: en handlingsplan för den sociala ekonomin, av den 30 september 2020 om handlingsplanen för digital utbildning 2021–2027, av den 3 mars 2021 om en jämlikhetsunion: EU:s strategi för rättigheter för personer med funktionsnedsättning 2021–2030, av den 7 september 2022 om en europeisk strategi för vård och omsorg, av den 1 februari 2023 om en industriplan i den gröna given för nettonollåldern, av den 25 januari 2023 om stärkt dialog mellan arbetsmarknadens parter i Europeiska unionen, av den 11 oktober 2023 om befolkningsutvecklingen i Europa: en verktygslåda med åtgärder, av den 28 september 2022 om bättre bedömning av fördelningseffekter av medlemsstaternas politik, av den 20 mars 2024 om arbetskrafts- och kompetensbrist i EU: en handlingsplan, och av

([6]) Rådets rekommendation av den 16 juni 2022 om lärande inför den gröna omställningen och en hållbar utveckling (EUT C 243, 27.6.2022, s. 1).

([7]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1263 av den 29 april 2024 om en effektiv samordning av den ekonomiska politiken och om multilateral budgetövervakning samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 (EUT L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([8]) Rådets rekommendation (EU) 2021/1004 av den 14 juni 2021 om inrättande av en europeisk barngaranti (EUT L 223, 22.6.2021, s. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2021/1004/oj).

([9]) Rådets rekommendation av den 29 november 2021 om strategier för blandat lärande för högkvalitativ och inkluderande grundskole- och gymnasieutbildning (EUT C 504, 14.12.2021, s. 21).

([10]) Rådets rekommendation av den 5 april 2022 om brobyggande för ett effektivt europeiskt samarbete om högre utbildning (EUT C 160, 13.4.2022, s. 1).

([11]) Rådets rekommendation av den 16 juni 2022 om lärande inför den gröna omställningen och en hållbar utveckling (EUT C 243, 27.6.2022, s. 1), rådets rekommendation av den 16 juni 2022 om en europeisk strategi för mikromeriter för livslångt lärande och anställbarhet (EUT C 243, 27.6.2022, s. 10), rådets rekommendation av den 16 juni 2022 om individuella utbildningskonton (EUT C 243, 27.6.2022, s. 26) och rådets rekommendation av den 16 juni 2022 om säkerställande av en rättvis omställning till klimatneutralitet (EUT C 243, 27.6.2022, s. 35).

([12]) Rådets rekommendation av den 28 november 2022 om vägar till en framgångsrik skolgång och om ersättande av rådets rekommendation av den 28 juni 2011 om politiska strategier för att minska andelen elever som lämnar skolan i förtid (EUT C 469, 9.12.2022, s. 1).

([13]) Rådets rekommendation av den 8 december 2022 om tillgång till långvarig vård och omsorg till överkomliga priser och av god kvalitet (EUT C 476, 15.12.2022, s. 1) och rådets rekommendation av den 8 december 2022 om förskoleverksamhet och barnomsorg: Barcelonamålen för 2030 (EUT C 484, 20.12.2022, s. 1).

([14]) Rådets rekommendation av den 30 januari 2023 om tillräcklig minimiinkomst som säkerställer aktiv inkludering (EUT C 41, 3.2.2023, s. 1).

([15]) Rådets rekommendation av den 12 juni 2023 om stärkt dialog mellan arbetsmarknadens parter i Europeiska unionen (EUT C, C/2023/1389, 6.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/1389/oj).

([16]) Rådets rekommendation av den 27 november 2023 om utveckling av ramvillkor för den sociala ekonomin (EUT C, C/2023/1344, 29.11.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/1344/oj).

([17]) Kommissionens rekommendation (EU) 2021/402 av den 4 mars 2021 om effektiva aktiva arbetsmarknadsåtgärder till följd av covid-19-krisen (Ease-åtgärder) (EUT L 80, 8.3.2021, s. 1).

([18]) Rådets resolution om en strategisk ram för det europeiska utbildningssamarbetet inför och bortom ett europeiskt område för utbildning (2021–2030) (EUT C 66, 26.2.2021, s. 1).

den 5 mars 2025 om kompetensunionen, Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2021/2316 ([19]) och (EU) 2023/936 ([20]) och Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/2041 ([21]), (EU) 2022/2381 ([22]), (EU) 2023/970 ([23]) och (EU) 2024/2831 ([24]).

(6) I den europeiska planeringsterminen kombineras de olika instrumenten i en övergripande ram för en integrerad multilateral samordning och övervakning av ekonomisk politik och sysselsättningspolitik inom unionen. Den europeiska planeringsterminen är ett nyckelverktyg för att genomföra de prioriteringar som anges i konkurrenskraftskompassen, vilken tillhandahåller en ram för att öka konkurrenskraften genom att överbrygga innovationsklyftan, fasa ut fossila bränslen i unionens ekonomi, minska alltför stora beroenden och öka säkerheten, och vilken fastställer övergripande möjliggörande faktorer som kompetens, arbetstillfällen av hög kvalitet och social rättvisa. Den europeiska planeringsterminen integrerar principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter, som tillkännagavs av Europaparlamentet, rådet och kommissionen i november 2017 ([25]) (*den europeiska pelaren för sociala rättigheter*), och dess övervakningsverktyg, den sociala resultattavlan, vilket också gör det möjligt att analysera riskerna med och utmaningarna för uppåtgående social konvergens i unionen och skapar starka förbindelser med arbetsmarknadens parter, civilsamhället och andra berörda parter. Den europeiska planeringsterminen främjar också arbetet med att nå Förenta nationernas mål för hållbar utveckling. Unionens och medlemsstaternas ekonomiska politik, sociala politik och sysselsättningspolitik bör samordnas med unionens rättvisa omställning till en klimatneutral, miljömässigt hållbar och digital ekonomi, förbättra konkurrenskraften och produktiviteten, säkerställa skäliga arbetsvillkor, främja innovation, demokrati i arbetslivet, social dialog, social rättvisa, lika möjligheter och en uppåtgående socioekonomisk konvergens och åtgärda ojämlikheter och regionala skillnader samt bekämpa fattigdom och social utestängning.

(7) Unionens ekonomier och samhällen håller på att förändras i grunden avklimatförändringarna och andra miljörelaterade utmaningar, behovet av att säkerställa en rättvis grön omställning, energioberoende och ökad konkurrenskraft för nettonollindustrier, teknisk suveränitet och behovet av att öka försvarsutgifterna och säkra Europas öppna strategiska oberoende, samt av demografiska förändringar och digitaliseringens framfart, inbegripet artificiell intelligens, algoritmisk verksamhetsledning, plattformsekonomin och distansarbete. Unionen och dess medlemsstater bör arbeta tillsammans för att effektivt och proaktivt hantera sådan strukturell utveckling och anpassa befintliga system efter behov, med beaktande av det nära ömsesidiga beroendet mellan medlemsstaternas ekonomier och arbetsmarknader och tillhörande politik. Detta kräver en samordnad, ambitiös och verkningsfull politik både på unionsnivå och nationell nivå samtidigt som arbetsmarknadsparternas roll erkänns, i enlighet med EUF-fördraget och med bestämmelser i unionsrätten om ekonomisk styrning och med beaktande av den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Sådana politiska insatser bör omfatta stimulans för hållbara investeringar i alla unionens regioner, förnyade satsningar på reformer i lämplig ordningsföljd och investeringar som bidrar till en hållbar och inkluderande ekonomisk tillväxt, kompetens, främjandet av arbetstillfällen av hög kvalitet, produktivitet, konkurrenskraft, rättvisa arbetsvillkor, social och territoriell sammanhållning, uppåtgående socioekonomisk konvergens, resiliens och finanspolitiskt ansvar. Stöd bör ges från unionens befintliga finansieringsprogram, särskilt faciliteten för återhämtning och resiliens som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 ([26]) och de sammanhållningspolitiska fonderna, inbegripet Europeiska socialfonden+, inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1057 ([27]), Europeiska regionala utvecklingsfonden, som styrs av Europa-

([19]) Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2021/2316 av den 22 december 2021 om ett Europaår för ungdomar (2022) (EUT L 462, 28.12.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/2316/oj).

([20]) Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2023/936 av den 10 maj 2023 om ett Europaår för kompetens (EUT L 125, 11.5.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/936/oj).

([21]) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/2041 av den 19 oktober 2022 om tillräckliga minimilöner i Europeiska unionen (EUT L 275, 25.10.2022, s. 33, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2041/oj).

([22]) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/2381 av den 23 november 2022 om en jämnare könsfördelning bland styrelseledamöter i börsnoterade företag och därmed sammanhängande åtgärder (EUT L 315, 7.12.2022, s. 44, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2381/oj).

([23]) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/970 av den 10 maj 2023 om stärkt tillämpning av principen om lika lön för kvinnor och män för lika eller likvärdigt arbete genom insyn i lönesättningen och efterlevnadsmekanismer (EUT L 132, 17.5.2023, s. 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/970/oj).

([24]) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/2831 av den 23 oktober 2024 om förbättrade arbetsvillkor för plattformsarbete (EUT L, 2024/2831, 11.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/2831/oj).

([25]) Interinstitutionell proklamation av den europeiska pelaren för sociala rättigheter (EUT C 428, 13.12.2017, s. 10).

([26]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens (EUT L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([27]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1057 av den 24 juni 2021 om inrättande av Europeiska socialfonden+ (ESF+) och om upphävande av förordning (EU) nr 1296/2013 (EUT L 231, 30.6.2021, s. 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1057/oj).

parlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1058 ([28]), samt Sociala klimatfonden, inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/955 ([29]) och Fonden för en rättvis omställning, inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1056 ([30]). De politiska insatserna bör omfatta åtgärder på både utbuds- och efterfrågesidan, samtidigt som åtgärdernas ekonomiska, miljörelaterade, sysselsättningsmässiga och sociala konsekvenser beaktas.

(8) I den europeiska pelaren för sociala rättigheter fastställs tjugo principer och rättigheter för att stödja välfungerande och rättvisa arbetsmarknader och välfärdssystem, uppdelade i tre kategorier: lika möjligheter och tillgång till arbetsmarknaden, rättvisa arbetsvillkor samt socialt skydd och social inkludering. Dessa principer och rättigheter ger unionen en strategisk inriktning som säkerställer att omställningarna till klimatneutralitet, miljömässig hållbarhet samt digitalisering och effekterna av demografiska förändringar blir socialt skäliga och rättvisa och bevarar den territoriella sammanhållningen. Den europeiska pelaren för sociala rättigheter och den åtföljande sociala resultattavlan ger vägledning för övervakningen av medlemsstaternas resultat inom områdena sysselsättning, kompetens och socialpolitik, inbegripet uppåtgående social konvergens i unionen, inom den europeiska planeringsterminen, för att driva på reformer och investeringar på nationell, regional och lokal nivå och för att förena de sociala aspekterna med marknadsaspekterna i dagens moderna ekonomi, bland annat genom att främja den sociala ekonomin. Den 4 mars 2021 utfärdade kommissionen en handlingsplan för genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter (*handlingsplanen*), med ambitiösa men ändå realistiska överordnade unionsmål för 2030 på områdena sysselsättning (att minst 78 % av befolkningen i åldern 20–64 år bör vara sysselsatt), kompetens (att minst 60 % av alla vuxna bör delta i utbildning varje år) och fattigdomsminskning (att minst 15 miljoner färre människor bör löpa risk för fattigdom och social utestängning, varav fem miljoner barn) (*unionens överordnade mål för 2030*) och kompletterande delmål samt en reviderad social resultattavla.

(9) Stats- och regeringscheferna erkände vid det sociala toppmötet i Porto den 8 maj 2021 (*det sociala toppmötet i Porto*) att genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter kommer att stärka unionens satsning på en digital, grön och rättvis omställning och bidra till uppåtgående socioekonomisk konvergens och till att hantera demografiska utmaningar. Stats- och regeringscheferna betonade att den sociala dimensionen, den sociala dialogen och arbetsmarknadsparternas aktiva deltagande står i centrum för en social marknadsekonomi med hög konkurrenskraft och välkomnade unionens nya överordnade mål. De bekräftade att de i enlighet med Europeiska rådets strategiska agenda 2019–2024 är fast beslutna att fortsätta att fördjupa genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter på unionsnivå och nationell nivå, med vederbörlig hänsyn till respektive befogenheter och subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna. Slutligen betonade de vikten av att noggrant följa framstegen med genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter och unionens överordnade mål för 2030, även på den högsta nivån.

(10) Unionens överordnade mål för 2030 välkomnades av stats- och regeringscheferna vid det sociala toppmötet i Porto och av Europeiska rådet i juni 2021. De bidrar tillsammans med den sociala resultattavlan till att övervaka framstegen med genomförandet av principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter som en del av ramen för politisk samordning inom den europeiska planeringsterminen. Vid det sociala toppmötet i Porto uppmanades dessutom medlemsstaterna att sätta upp ambitiösa nationella mål som, med vederbörlig hänsyn till varje medlemsstats utgångsläge, bör utgöra ett lämpligt bidrag till uppnåendet av unionens överordnade mål för 2030. Genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter och framstegen när det gäller unionens överordnade mål och de nationella målen för 2030 övervakas i den gemensamma sysselsättningsrapport som antogs av rådet i mars 2025 (*2025 års gemensamma sysselsättningsrapport*) och integreras i den europeiska planeringsterminens övervakningsverktyg. Sedan 2024 ([31]) års upplaga innehåller den gemensamma sysselsättningsrapporten det första steget av en analys av ländernas potentiella risker för den uppåtgående sociala konvergensen i linje med ramen för social konvergens, under vilket medlemsstater med potentiella risker identifieras för att undersökas i ett fördjupat andra steg av analysen. I 2025 års gemensamma sysselsättningsrapport identifierades ursprungligen tio medlemsstater, och slutsatsen av den fördjupade analysen visade att övergripande utmaningar inte kunde bekräftas för alla dessa medlemsstater.

([28]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1058 av den 24 juni 2021 om Europeiska regionala utvecklingsfonden och Sammanhållningsfonden (EUT L 231, 30.6.2021, s. 60, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj).

([29]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/955 av den 10 maj 2023 om inrättande av en social klimatfond och om ändring av förordning (EU) 2021/1060 (EUT L 130, 16.5.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/955/oj).

([30]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1056 av den 24 juni 2021 om inrättande av Fonden för en rättvis omställning (EUT L 231, 30.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1056/oj).

([31]) Diskussionerna om en ram för social konvergens ägde rum vid mötet i rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) i juni 2023, utifrån synpunkter i form av huvudbudskap från sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd, på grundval av det arbete som utförts av den gemensamma arbetsgruppen för sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd under perioden oktober 2022–maj 2023. Den gemensamma sysselsättningsrapporten 2024 innehöll, för första gången, på pilotbasis det första steget av en analys av ländernas potentiella risker för den uppåtgående sociala konvergensen.

(11) Efter den ryska invasionen av Ukraina fördömde Europeiska rådet i sina slutsatser den 24 februari 2022 Rysslands handlingar, vars syfte är att undergräva europeisk och global säkerhet och stabilitet, och uttryckte sin solidaritet med det ukrainska folket och framhöll Rysslands kränkning av internationell rätt och principerna i Förenta nationernas stadga. I nuvarande sammanhang utgör det tillfälliga skydd som beviljats genom rådets genomförandebeslut (EU) 2022/382 ([32]) och förlängts genom rådets genomförandebeslut (EU) 2024/1836 ([33]), assistans i unionen till människor som fördrivits från Ukraina och gör det möjligt för dem att åtnjuta minimirättigheter i hela unionen, vilka utgör en tillräcklig skyddsnivå. Genom att delta på unionens arbetsmarknader kan fördrivna personer från Ukraina fortsätta att bidra till att stärka unionens ekonomi och hjälpa till att stödja sitt land och sitt folk. I framtiden kan den erfarenhet och de färdigheter som de förvärvar bidra till att återuppbygga Ukraina. När det gäller ensamkommande barn och ungdomar ger det tillfälliga skyddet dem rätt till förmyndarskap och tillgång till skola och barnomsorg. Medlemsstaterna bör fortsätta att ta hjälp av arbetsmarknadens parter vid utformningen, genomförandet och utvärderingen av de politiska åtgärder som syftar till att hantera utmaningar vad gäller sysselsättning och kompetens, inbegripet erkännande av kvalifikationer för fördrivna personer från Ukraina. Arbetsmarknadens parter spelar en viktig roll med att begränsa det krigets påverkan och bevara sysselsättning och produktion.

(12) Reformer på arbetsmarknaden, inklusive nationella lönesättningsmekanismer, bör utformas med hänsyn till nationell praxis beträffande den sociala dialogen och kollektivförhandlingar, samt arbetsmarknadsparternas oberoende, för att lönerna ska vara rättvisa och möjliggöra en rimlig levnadsstandard, även efter pensioneringen, hållbar tillväxt och uppåtgående socioekonomisk konvergens. Sådana reformer bör ge tillräckliga möjligheter att övergripande beakta socioekonomiska faktorer, inklusive förbättringar vad gäller hållbarhet, konkurrenskraft, innovation, främjande av arbetstillfällen av hög kvalitet, rättvisa arbetsvillkor, demokrati i arbetslivet, jämställdhet mellan könen, förebyggande och minskning av fattigdom bland förvärvsarbetande, utbildning av god kvalitet och kompetens, folkhälsa, socialt skydd och social inkludering, demografiska förändringar och främjande av tilläggspension samt reallöner. Den sociala dialogens betydelse för att hantera utmaningarna på arbetsmarknaden, inbegripet arbetskrafts- och kompetensbristen, slogs på nytt fast vid toppmötet i Val Duchesse 2024 och i pakten för en europeisk arbetsmarknadsdialog, som undertecknades i mars 2025.

(13) Faciliteten för återhämtning och resiliens och andra unionsfonder stöder medlemsstaterna vid genomförandet av reformer och investeringar som är i linje med unionens prioriteringar och som gör ekonomierna och samhällena i unionen hållbarare, mer resilienta och bättre förberedda för den gröna och den digitala omställningen. Rysslands anfallskrig mot Ukraina har ytterligare förvärrat befintliga socioekonomiska utmaningar, bland annat energifattigdom genom de högre energipriserna, samtidigt som osäkerheterna kring världshandeln och mer allmänt sådana som beror på det geopolitiska läget äventyrar tillväxten. Medlemsstaterna och unionen bör även fortsättningsvis säkerställa att de sociala, sysselsättningsrelaterade och ekonomiska effekterna begränsas och att omställningarna blir socialt rättvisa, även med tanke på att ett ökat öppet strategiskt oberoende och en påskyndad grön omställning kommer att bidra till att minska beroendet av import av energi och andra strategiska produkter och tekniker. Det är också väsentligt att stärka resiliensen och eftersträva ett inkluderande samhälle där människor är skyddade och kan förutse och hantera förändringar och aktivt delta i samhällslivet och ekonomin.

(14) En konsekvent aktiv arbetsmarknadspolitik, som består av tillfälliga och riktade anställnings- och övergångsincitament, kompetenspolitik, inbegripet utbildning för den gröna omställningen och hållbar utveckling, och riktade, ändamålsenliga och anpassningsbara arbetsförmedlingstjänster, är nödvändiga för att stödja integrationen och övergångarna på arbetsmarknaden. Det är därför viktigt att fullt ut utnyttja den outnyttjade arbetsmarknadspotentialen, bland annat genom att behålla äldre arbetstagare och genom att främja flexibla pensionsmöjligheter, i linje med strategin för aktiv inkludering och den gröna och den digitala omställningen, som bland annat framhålls i La Hulpen-förklaringen 2024 om framtiden för den europeiska pelaren för sociala rättigheter ([34]). Skäliga arbetsvillkor och hälsa och säkerhet på arbetsplatsen, inbegripet arbetstagarnas fysiska och psykiska hälsa, bör säkerställas.

([32]) Rådets genomförandebeslut (EU) 2022/382 av den 4 mars 2022 om fastställande av att det föreligger massiv tillströmning av fördrivna personer från Ukraina i den mening som avses i artikel 5 i direktiv 2001/55/EG, med följden att tillfälligt skydd införs (EUT L 71, 4.3.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/382/oj).

([33]) Rådets genomförandebeslut (EU) 2024/1836 av den 25 juni 2024 om förlängning av det tillfälliga skydd som infördes genom genomförandebeslut (EU) 2022/382 (EUT L, 2024/1836, 3.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1836/oj).

([34]) Undertecknad av Konungariket Belgien på 25 medlemsstaters vägnar.

(15) Åtgärder bör vidtas mot diskriminering i alla former, jämställdhet mellan könen bör säkerställas och sysselsättning bland grupper som är underrepresenterade i arbetslivet bör stödjas. Lika tillgång och möjligheter för alla bör säkerställas och fattigdom och social utestängning bör minskas, särskilt bland barn, personer med funktionsnedsättning och romer, framför allt genom välfungerande arbetsmarknader och adekvata och inkluderande sociala trygghetssystem i enlighet med rådets rekommendationer av den 8 november 2019 ([35]) och av den 30 januari 2023 ([36]). Dessutom bör hinder för inkluderande och framtidsinriktad utbildning av hög kvalitet, livslångt lärande och arbetsmarknadsdeltagande undanröjas. Medlemsstaterna bör investera i förskoleverksamhet och barnomsorg i linje med rådets rekommendation (EU) 2021/1004 ([37]) och rekommendationen om Barcelonamålen för 2030 ([38]), genom att göra yrkesutbildning mer attraktiv och inkluderande i överensstämmelse med rådets rekommendation av den 24 november 2020 ([39]), samt i digital och grön kompetens, i linje med den digitala utbildningsplanen och rekommendationerna om lärande inför den gröna omställningen och en hållbar utveckling och om vägar till en framgångsrik skolgång. Tillgång till lämpliga bostäder till överkomlig kostnad, inbegripet genom subventionerat boende, är en förutsättning för att säkerställa lika möjligheter. Hemlösheten bör tas itu med, särskilt genom förebyggande åtgärder och genom att främja tillgången till permanent boende och stödtjänster för hemlösa på grundval av koncept som Bostad först. Det är särskilt relevant att ordna med snabb och lika tillgång till högkvalitativ långvarig vård och omsorg till ett överkomligt pris, i enlighet med rådets rekommendation av den 8 december 2022 ([40]), liksom hälso- och sjukvårdstjänster, inbegripet förebyggande åtgärder och främjande av hälsa, med tanke på potentiella framtida hälsorisker och den åldrande befolkningen. Potentialen hos personer med funktionsnedsättning att bidra till ekonomisk tillväxt och social utveckling bör utnyttjas ytterligare, i linje med strategin för rättigheter för personer med funktionsnedsättning, där medlemsstaterna uppmanades att fastställa sysselsättnings- och fortbildningsmål för personer med funktionsnedsättning. I EU:s strategiska ram för romer som fastställs i Kommissionens meddelande av den 7 oktober 2020 med titeln *En jämlikhetsunion: EU:s strategiska ram för romers jämlikhet, inkludering och deltagande* och rådets rekommendation av den 12 mars 2021 ([41]) framhålls marginaliserade romska gemenskaper som en resurs som kan minska arbetskrafts- och kompetensbristen och syftar till att minska sysselsättningsgapet mellan romska befolkningsgrupper och den övriga befolkningen med åtminstone hälften. Ny teknik och arbetsplatser i förändring i hela unionen möjliggör flexiblare arbetsformer samt förbättrad produktivitet och balans mellan arbete och privatliv, samtidigt som de bidrar till unionens gröna åtaganden. Denna utveckling medför också nya utmaningar för arbetsmarknaderna och påverkar människors arbetsvillkor, hälsa och säkerhet på arbetsplatsen och den effektiva tillgången till lämpligt socialt skydd för arbetstagare och egenföretagare. Medlemsstaterna bör, i samarbete med arbetsmarknadens parter, säkerställa att nya former av arbetsorganisation leder till högkvalitativa arbetstillfällen, adekvata, hälsosamma och säkra arbetsplatser och skäliga arbetsvillkor samt balans mellan arbete och privatliv och aktivt och hälsosamt åldrande, upprätthåller etablerade arbetstagarrättigheter och sociala rättigheter och stärker den europeiska sociala modellen.

(16) De integrerade riktlinjerna bör tjäna som underlag för de landsspecifika rekommendationer som rådet riktar till medlemsstaterna. Medlemsstaterna bör till fullo utnyttja Europeiska socialfonden+, Europeiska regionala utvecklingsfonden, faciliteten för återhämtning och resiliens och andra unionsfonder, däribland Sociala klimatfonden och Fonden för en rättvis omställning, samt programmet InvestEU, inrättat genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/523 ([42]) liksom instrumentet för tekniskt stöd, i syfte att främja sysselsättning av hög kvalitet och sociala investeringar, bekämpa fattigdom och social utestängning, motverka diskriminering och säkerställa tillgänglighet och inkludering samt främja möjligheter till kompetenshöjning och omskolning för arbetskraften, livslångt lärande och högkvalitativ utbildning för alla, inbegripet digital kompetens och digitala färdigheter för att ge medborgarna kunskaper och kvalifikationer som krävs för en digital, grön och konkurrenskraftig ekonomi. De ändringar som infördes genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/795 ([43]) och kommissionens offentliggjorda meddelande *En moderniserad sammanhållningspolitik*: *Halvtidsöversynen* syftar till att anpassa stödet till nya strategiska prioriteringar, bland annat för att åtgärda kompetensbristen inom vissa sektorer, såsom utveckling och tillverkning av kritisk teknik, försvarsindustrin och sektorer som påverkas av utfasningen av fossila bränslen och

([35]) Rådets rekommendation av den 8 november 2019 om tillgång till socialt skydd för arbetstagare och egenföretagare (EUT C 387, 15.11.2019, s. 1).

([36]) Rådets rekommendation av den 30 januari 2023 om tillräcklig minimiinkomst som säkerställer aktiv inkludering (EUT C 41, 3.2.2023, s. 1).

([37]) Rådets rekommendation (EU) 2021/1004 av den 14 juni 2021 om inrättande av en europeisk barngaranti (EUT L 223, 22.6.2021, s. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2021/1004/oj).

([38]) Rådets rekommendation av den 8 december 2022 om förskoleverksamhet och barnomsorg: Barcelonamålen för 2030 (EUT C 484, 20.12.2022, s. 1).

([39]) Rådets rekommendation av den 24 november 2020 om yrkesutbildning för hållbar konkurrenskraft, social rättvisa och motståndskraft (EUT C 417, 2.12.2020, s. 1).

([40]) Rådets rekommendation av den 8 december 2022 om tillgång till långvarig vård och omsorg till överkomliga priser och av god kvalitet (EUT C 476, 15.12.2022, s. 1).

([41]) Rådets rekommendation av den 12 mars 2021 om romers jämlikhet, inkludering och delaktighet (EUT C 93, 19.3.2021, s. 1).

([42]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/523 av den 24 mars 2021 om inrättande av InvestEU-programmet och om ändring av förordning (EU) 2015/1017 (EUT L 107, 26.3.2021, s. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj).

([43]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/795 av den 29 februari 2024 om inrättande av den europeiska plattformen för strategisk teknik (STEP), och om ändring av direktiv 2003/87/EG och förordningarna (EU) 2021/1058, (EU) 2021/1056, (EU) 2021/1057, (EU) nr 1303/2013, (EU) nr 223/2014, (EU) 2021/1060, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697 och (EU) 2021/241 (EUT L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

den gröna och den digitala omställningen. Medlemsstaterna bör också fullt ut utnyttja Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter för uppsagda arbetstagare, inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/691 ([44]), för att stödja arbetstagare som har sagts upp till följd av omfattande omstruktureringar, såsom socioekonomiska omvandlingar som uppstår till följd av globala trender och tekniska och miljömässiga förändringar. De integrerade riktlinjerna riktar sig till medlemsstaterna och unionen, men de bör genomföras i partnerskap med alla nationella, regionala och lokala myndigheter, i nära samarbete med de nationella parlamenten och med arbetsmarknadens parter och företrädare för det civila samhället.

(17) Sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd bör övervaka hur den relevanta politiken genomförs mot bakgrund av sysselsättningsriktlinjerna, i enlighet med sina respektive mandat enligt artiklarna 150 och 160 i EUF-fördraget. Dessa kommittéer och de förberedande rådsorgan som medverkar i samordningen av den ekonomiska politiken och socialpolitiken bör ha ett nära samarbete. Europaparlamentet, rådet och kommissionen bör upprätthålla en politisk dialog, särskilt vad gäller sysselsättningsriktlinjerna.

(18) Samråd har ägt rum med kommittén för socialt skydd.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Riktlinjerna för medlemsstaternas sysselsättningspolitik enligt bilagan till beslut (EU) 2024/3134 ska fortsätta att gälla under 2025 och ska beaktas i medlemsstaternas sysselsättningspolitik och reformprogram.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Luxemburg den 27 oktober 2025.

På rådets vägnar

J. JENSEN

Ordförande

([44]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/691 av den 28 april 2021 om Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter för uppsagda arbetstagare (EGF) och om upphävande av förordning (EU) nr 1309/2013 (EUT L 153, 3.5.2021, s. 48, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/691/oj).